

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 3 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árral kaphatók
a kiadóhivatalban

BARS.

H I R D E T É S E K

Negyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 fr.
kétzeriért 6 kr., többszöriért 3 fr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyitltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttesben levő hirdető-íradák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hiteletintézet épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„B A R S”

XII. évfolyamára.

Lapunk jelen számával fejezzük be pályafutásának **tizenegyedik** évfolyamát.

Munkatársaink és olvasóközönségünk nagyrabecsült támogatása nyújtott erőt a lap szerkesztőjének és kiadóinak, hogy e 11 év küzdelmeiből diadallal kibontakozva: függetlenségünk megőrzésének boldogító tudatában tekintünk a jövő elé.

Tizenegy év alatt a közönség érdekeiben kifejtett törekvésünk jelöli meg az irányt, melyen küzdeni fogunk tántoríthatatlanul. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség további, szíves jóindulatába.

Előfizetési feltételek:

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

A bars megyei gazdasági egyesület köréből.

II.

Még azon esetben se teszem le fegyveremet az elnöki indítvány pártolói előtt, ha be tudnák bizonyítani, hogy a gazdaság: egyesület és a megye szépen összehasonlíthatók, egy testté és egy szívvé összeforraszthatók. Ilyen frigyestülések közhasznú vállalatok, egyesületek és erkölcsi testületek közt nem szoktak eszményi alapon történni, a mint mondani szokás, egymás szép szeméikért. Céljuk mindig valami pozitív haszon és nyereség.

És mivel az én gyarló szemeim ily pozitív hasznót és nyeresémet felfedezni egyik részen sem képesek, határozottan tagadásba kellennem az indítvány czélszerűségét is.

T Á R C Z A.

Egy szegény asszony karácsonyfája.

Volt egyszer egy szegény asszony, a kinek minden, de minden gyönyörűsége, egész élete boldogsága egyetlen-egy fiában volt. Szerette is ezt az egyetlen fiát, mint a két szeme világát, de talán még annál is jobban, mert hányszor nem mondta neki: — Addig szeretnék csak élni, míg téged boldognak tudlak, édes fiam. A jó Istenről nem kívánok már én többet.

A jó Isten meg is hallgatta a szegény asszony kérését, a fiából derek ember lett s alig vette magát észre, egyszer im megkapta a kinevezést Budapestről, a melyben még volt írva, hogy ezentul a miniszteriumban lesz hivatala. A szegény asszony elszomorodott, mikor meghallotta, hogy a fiának Budapestre kell mennie.

— Nem is élek már én soká — mondotta a fiának — ha te nem leszel velem. Ilyenkor aztán csak bement a tisztaszobába s elsidogált egy darabig.

Mikor ütött a válás órája, a szegény asszony megölelte a fiát s ezt mondta neki: — Látod, édes fiam, én szegény vagyok, nem adhatok neked mást, mint ezt az imádságos könyvet. Ne feledkezzél el a jó Istenről, a ki ennyire segített.

Azután megcsókolta fiát s utjára bocsájtotta.

Telt, mult az idő, a fiu gyakran irt anyjának s levelei mindig olyan szépen vol-

Az indítvány czélszerű és indokolt csak azon esetben lehetne, hogyha e két testületnek egymással szerves kapcsolatba hozatala és egyesítése által egyiknek is, másiknak is hatásköre tágulna és cselekvési képessége erőben megnövekednék; ha az összeolvadás által a megyei köz- és magángazdasági viszonyokat együtt jobban gondozhatnák; és a gazdasági érdekek fejlesztését hatékonyabban tudnák előmozdítani, mint ezt jelenleg elkülönítve tehetik.

Előbbeni cikkemben már jeleztem volt, hogy az egyesülés által a megyei bizottság értelmi színvonala a gazdasági szakügyekben nem emelkednék, mert a gazdasági egyesület tagjai, alig egy két szomszéd megyei tag kivételével, tagjai a törvényhatósági bizottságnak is. De nem növekednék a gazdasági célokra rendelkezés alatt álló pénzmennyiség sem, mert a megyének ily czélu alapjai nem lévén, a gazdasági egyesület szerény hozományához a maga zsebéből egy fillért se adhatna.

Hol lenne tehát a czélszerűség és haszon? A megye részén és a megyei gazdasági érdekkör részén nem. A gazdasági egyesület részén sem; ellenkezőleg, ez a beolvadás által tulajdonképpen egészen megszűnőnek figyelemre érdemes tényező lenni.

Az mondható talán, hogy azt a kevés vagyont, a melylyel a gazdasági egyesület ma még bír, a megye jobban tudná kezelni. Ez alig lehetséges. A gazdasági egyesületnek alapítványi tőkéi az egyesületi működés aranykor-szakában oly csekélységre apadtak le, hogy a megmaradt roncok kamatjából bizony, sem a megye, de senki fia sem lenne képes valami nagy dolgot művelni. Ha pedig a megye a maradvány tőkéséket magát folyósítaná: gyökeresen nyakára hágná ezen roncoknak is, és nem maradna semmi. Hát ebben mi czélszerűség rejlenék?

tak megírva, hogy csupa gyönyörűség volt olvasni.

Mikor ünnep volt, olyankor a szegény asszony is elővette az almáriumból a levél-papírost, behozta a kamrából a tintát, meg a tollat és ő is irt levelet a fiának. Csak pénzt nem fogadott el a fiától soha. „A mi kevés pénzeszkém van a takarékbán,” irta volt egyik levelében, „az majd csak elég lesz arra az egy pár esztendőre, a mit még ezen a világon töltök. Te csak tedd el a pénzedet biztos helyre, váratlan bajban jó segítség lesz az.”

Egyszer, ugy három, négy év multán, írja a fiu, hogy előléptették, most már van ezerkétszáz forintja egy esztendőre, házasodni szeretne.

Megdöbönt erre a szegény asszony. Olyan fontos lépés ez az életben, hogy minden szülő aggodalommal lesi, kit rendel a sors az ő gyermekének élete társául.

Elfogóva olvasta tovább a levelet. „X. királyi tanácsos leánya osztá meg szerelmét a te szerető fiaddal, édes jó anyám. Oly szelíd, jó és kedves, a milyent valaha csak kívánhattál fiadnak. . . .”

Ha előbb megdöbönt a szegény asszony, most már valóságosan kétségbe esett. Az ő egyetlen fia egy pesti kisasszonyt vesz el, olyan tipegő, fodros-bodros, kifestett babut, a ki azt se tudja, mi az a főzőkanál; az urának megrontására van; egyebet se tud, mint a pénzt elszórni, inasokat tartani, selyembe, bársonyba öltözni.

Mély szomorúsággal ült az asztalhoz s irt egy nagyon hosszú levelet. Megírta

Igen, de a vonatkozó elnöki indítványban hangsúlyozva lön, hogy azon esetre, ha a gazdasági egyesület ügyei intézését a megye átveszi: a földművelési miniszter megígérte, hogy a megyének gazdasági érdekeit pénzbeli javadalmazásokkal is támogatni kész. A gazdasági egyesületben nem bizik, ennek tehát nem ad semmit.

Ezen elnöki kijelentés fontos és komoly dolog. Ez már tartalmaz czélszerűségi látszatot!

Ennek mélyebben kell a szeme közé néznünk.

A földművelési miniszter csak azon esetben adhat pénzeket az egyes vidékek gazdasági érdekeinek előmozdítására, ha azokat a törvényhozás ily célokra rendelkezése alá bocsájtotta. Ezen pénzek a miniszternek nem oly saját pénzei, melyekkel kegyeket jogosan osztogathatna. Ezek az adót fizető polgárok filléreiből összegyűlt közpénzek és ezeket rendeltetésüktől elvonnia nem szabad, legalább igazságosan és jogosan nem.

A felosztás és a rendeltetési célra miként fordítás, mindenestre a miniszter belátásától függ. Mennél igazságosabban, mennél okosabban használja fel azokat, érdemei annál nagyobbak, annál érdemesebb ő maga is az ország polgárainak bizalmára és tiszteletére.

Megítélhető és megítélendő tehát a miniszter eljárása is, és ha azt helytelennek itélnők: a gazdasági egyesületnek azt magára nézve mérvadóul elfogadnia nem szabad. Legkevésbé szabad pedig pénzbeli kecségtetések előtt meghajolnia, mert a pénz, önmagában véve, önzertes és tágabb látókörü közhasznú egyesületek és erkölcsi testületek egyedüli iránytűje soha sem lehet.

Nézetem szerint egy földművelésügyi miniszternek sem lehet feladata a vidéki gazdasági egyesületek életét, tevékenységét bénítani és igen rossz közigazdasági politika akarhatná csak

benne, hogy az ő kivánsága mindig az volt, hogy valami házias nevelésű, igyekező leányt vegyen el a fiu, a ki megnézi a garast, mielőtt kidobná; a kinek előbbre való a főzőkanál, mint a puc; a ki jobban tud kalácsot sütni, mint zongorázni; a kinek illősebb a konyharuha, mint a himzés. De hát ha már így van a dolog, ő nem mond el, hogy azt ne mondja a fia, hogy akadályozni akarja a boldogságban, majd elvállik minden idővel. De az ő házába el nem merje hozni azt a személyt. Ő szereti továbbra is mint fiát, csak a feleségéről nem akar tudni semmit.

Bánhatta ez a levél a fiut, mert soká nem irt semmit. De egyszer jött megint a levél, tele panaszos szemrehányással.

„Mindig szerettem anyám — így szolt a többi közt — mindig okosnak, belátónak tartottál, csak most, életem legfontosabb lépése előtt vonod kétségbe éles látásomat? Azt hiszed, nem vagyok többé a te szerető fiad? Azt hiszed, meggyaláztam volna emlékedet oly növel, ki méltatlan a te szép lelkedhez? Ezt nem hibeted, nagyon tudom. Épen ezért csodálom és fájjalom, hogy el-lenség lettél egy szegény leánynak, a kit nem ismersz, a kinek bűnül rovod fel, hogy jobb sorsban született, mint más; bűnül rovod fel, hogy műveltsége is van, nem gondolva fiad boldogságára, szerelmére, jövőjére. Nem akarod házadban látni azt, a ki nemsokára nőmmé lesz. Hiszem, hogy nem is ohajt olyanhoz menni, a ki őt szégyenlené, megvetné. . . .”

A szegény asszony összeszorítá ajkait,

az önálló és független gazdasági egyesületeket a mindig ingatag és változó párturalmak alatt szenvedő politikai testületek viszontagságaihoz hozzáfűzni. Azon miniszter gazdasági politikáját tehát, a ki azt mégis akarná, mint alapjaiban helytelen, éppen a gazdasági egyesületnek nem szabad helyeselni, elfogadni és követni még akkor sem, ha bizonyosan tudja, hogy e miatt a miniszter nem fog neki adni egy krajczárt sem.

Egy további kérdés még az is: ily gazdasági politika mellett viseltethetnek-e a gazdasági egyesület a miniszter iránt bizalommal? Alkotmányos viszonyok közt pedig a miniszternek éppen ugy van szüksege polgártársai bizalmára, a mily mértékben megtisztelő egyes testületekre nézve az ő bizalma.

Igy áll a dolog elvileg.

Gyakorlatilag véve pedig és tekintve a tényleg fennálló mai viszonyokat Bars megyében, melyek szerint ma a megye és a gazdasági egyesület élén egy és ugyanazon férfi áll: én ama miniszteri kijelentésnek helyes értelmét felfogni sehogysem vagyok képes.

Azt érteném, ha a miniszter mondaná: „A Bars megyei gazdasági egyesület a multakban (gróf Keglevich István elnöksége alatt) saját vagyonával igen rosszul gazdálkodott; és a ki a maga vagyonával nem tud okszerűen bánni, arra idegen pénzek kezelését bizni igen bajos és veszélyes dolog. Én tehát a bars megyei gazdasági célokra tárczámban rendelkezésre álló pénzek kezelését inkább a megyére bízom, mert annak élén a főispán, az országos kormány bizalmas közege áll, és így személyes biztosítékaim is vannak, hogy ezen pénzek rendeltetésük szerint fognak kezeltetni.”

Mínt hogy azonban a gazdasági egyesület ama gyászos korszakabeli alapszabályait már több év előtt megvál-

magába fojtá könyeit s hallgatott. Sértőnek találta a levél hangját, a nélkül, hogy a mondottakat megszívlelte volna. Előtte csak a pesti leány lebegett folyton s nem vitte rá a lélek, hogy róla jót gondoljon. Kárhoytatta őt, mint a ki oka fia makaességának. Rosznak, irigynek, önzőnek képzelte, a ki csak magára gondol s szeszélyének alárendeli más boldogságát. Majd ismét fiát idézte maga elé, elgondolta, hogy milyen volt, mikor bucsuzáskor könyezve borult vállaira s milyen lehet most, midőn vakmerőn újat huz anyjával. Hálátiannak tartotta — s nem válaszolt levelére.

Fia ezután megírta, hogy mikor volt az esküvője. A szegény asszony elolvasta a levelet s eltette a többi közé. Szíve sajgott, remegett, a sírás fojtogatta torkát; de nem sirt, erős akart lenni, ki akarta tépni szívéből a keserűséget.

E közben öregedett. Az örömtelen, egyhangú napok elsiettek egymásután feje fölött, el is betegesedett, meg volt törve.

Egyszer csak megint kapott a fiától levelet. Röviden megírta, hogy kis fiuk született s hogy nagyon boldogok.

A szegény asszony csak elnézte a sorokat hosszan, szeméi megteltek könnyel és sirt, sirt keservesen. Mielőtt eltette volna a levelet, előszedte valamennyit. Mily szeretet, mily boldogság sugárzott azokból feléje, mennyire ohajtotta azokat a szép napokat, midőn szívök egygyé forrva, egymással versenyzett a szeretetben. Összehasonlította ezt a rövid értesítést azokkal a hosszú, drága levelekkel s átkozta bánatá-

— Lapunk jelen számmal fejezzük be XI-ik évfolyamunkat: Előfizetést nyitunk a „Bars” tizenkettedik évfolyamára. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folyamán intézkedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. — Helyben az előfizetések eszközlésével a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete e hó 23-án tartotta meg évnegyedes rendes közgyűlését, a melyen Mácsey Lukács polgármester betérjlesztette a jövő évre kiigazító t, legőbb adót fizetők névsorát, a melyet lapunk ugyanezen rovatában talál az olvasó. Bejelentette továbbá, hogy a városi képviselők választására jogosítottak jegyzékét az erre kiküldött bizottság már elkészítette. A betérjlesztett jegyzék szerint a három kerületben összesen: 789 választó, a kikből az első kerületre 188, a másodikra 274 s a harmadikra 327 választó esik. — A közgyűlés elhatározta, hogy ezen öszi választásoknál a közgyűlési jegyzék azon kérelemmel terjesztessék fel az alispáni hivatalnak, miszerint a városi képviselők választását e hó 30-ára tűzze ki s így igen valószínű, hogy a választás csakugyan a kérelmezett napon fog megejteni. — A város által a járda fektetése s fenntartása czéljából készített és felterjesztett szabályrendelet a belügyminisztériumtól azon megjegyzéssel érkezett vissza, hogy az némely pontjaiban módosítások szükségesek. A közgyűlés a belügyminiszter kivánságát teljesítvén, a módosított szabályrendeletnek sürgős felterjesztését határozta el. — Végül örömmel jelentette az einkölto polgármester, hogy a lévai takarékpénztár 87 forintot küldött át a városi tanácshoz oly czélból, hogy ezen összeg a város szegényi között osztassék ki.

— **Karácsonyfa ünnepélyek.** Szárnyatöltve leszállt az angyal az égből, hirdető az embereknek a legnagyobb örömet, a Megváltó születését. Ez angyal tovább él a földön az angyali szívekben, kik mint a kis Jézus küldöttéi minden évben megjelennek karácsonykor, hogy megörvendeztessék azokat, kiknek szívében a bu állandó tanyát ütött és hajlékukban az örömlőző nyomor vett lakást. Ily angyali lélek Leifrost Gyuláné öngyűsége, ki szerdán d. u. 3 órakor a városház nagyszobájában 30 szegénysorsu gyermeknek szerzett örömlőző perczeket, megajándékozván őket ruháknal és különféle apróságokkal. Az egybegyűlt díszes közönség élvezettel hallgatta az iskolás fiúk által szépen előadott karácsonyi énekeket és együtt érzett azou kis iskolás fiúval, ki társainak nevében köszönetet mondott a nemeslelkű urhölgynek és kegyes jótévedőknek, leesdvén reájuk a kis Jézus bő áldását. — A másik ünnepély a helybeli apácázárdában folyt le d. u. 4 órakor. A növendékek, nagy gonddal betanított, megható 4 felvonásos kis szindarabot

toztatta; a nagyszabásu tervek és szellemi magaslatoik légköréből szépen alászállott a mindennapi élet bár prózaibb, de hasznosabb kívánalmainak mezejére; mivel a megye főispánja, a kormány e bizalmas és személyes biztosítékokat is nyújtó közege, a gazdasági egyesületnek is elnöke: ma a miniszter a fenntebbi szavakat nem mondhatja, ha csak nem föltételezi, hogy ugyanazon egy férfinak személyes biztosítéki képessége a megye elnöki székében más, és más a gazdasági egyesület élén, a mi lehetetlen.

A földmívelési miniszternek, mint okos embernek, be kell látnia azt, hogy a Barsmegyei gazdasági egyesület azon törekvése, hogy mindenek előtt megrongált anyagi viszonyait megjavítsa, elpazarolt alapítványi tőkéit visszaállítsa: helyes, okszerű és dicsérendő.

Ezért nem gáncsol, hanem elismerést és bizalmat érdemel.

Nagyon természetes, hogy mig ezen vagyonszerző folyamat tart, melyben az esedékes jövedelmek az elköltött alapítványi tőkék visszaállítására vannak lekötve, a gazdasági egyesületnek más dolgokra nincs pénze, pénzhiányában pedig közczélokra nem költekezhet. De azon komoly szándék, hogy veszteségeit helyreépítse; ez által a jövőre hasznos tevékenységű képességének újra szilárd talapzatot építsen; azon ténykedés, melylyel e szándékát több éven át következetesen megvalósítja: valóban mindezek alig szolgálhatnak elegendő indokul arra, hogy mint tehetetlen és gyámoltalan egyént, gyámság vagy gondnokság alá helyezni törekedjünk, vagy mint léket kapott hajóroncsot, a megye által remorkiroztassák.

A gazdasági egyesület eddig viselt dolgaihoz sok szó fér. De hát a megye tökéletes? És nem téved vagy nem tévedhet soha? Én, mint a gazdasági egyesület tagja, csak örömmel üdvözölhetem a megye becsbüségét, önmagához ragadni ugyszólván az egész megye gazdasági életét is. Ez a gazdasági állapotoknak csak hasznára válhat. Csak hogy a buzgalom e hevessége egészen új keletű, mert nem régen volt, midőn a „Barsi Ellenőr”-ben olvastam, hogy a zsitvavölgyi vasutnak a szabadalmazott oszt. magy. államvasut-társaság által üzembe vétele iránt Budapestén tartott egyezkedési tárgyalásoknál Barsvármegye gazdasági érdekeit Silberstein Adolf ur képviselte.

Akkoron a megye még ilyen főben járó gazdasági érdekekre nézve sem tartotta szükségesnek, hogy azok rendezésénél saját tagjai, esetleg a gazdasági egyesület tagjai részt vegyenek, pedig az lehetséges, hogy annak, a ki a vasut-építésére engedélyvel bír, egyéni érdekei, mint vállalkozónak és a megyében idegennek, a gazdaközönység és a megye gazdasági érdekeitől különbözhetnek.

Általában véve, nézetem szerint, a zsitvavölgyi vasutépítés ügyében, gazdasági szempontból indulva ki. a megye igen sok hibát követett el, miről jövő cikkemben azért kívánom észrevételeimet megtenni, hogy felgyen tüntetve, miként az által, hogy a megye beolvastja kebelébe a gazdasági egyesületet, a megyei gazdasági érdekekre még nem viradt fel a soha el nem homályosulható boldogság napja, mert bizony botlik és botolhat a megye is, mint bármely más testület vagy egyesület.

Mailáth István.

Budapest, 1891. decz. 24.

— Párba miniszter és képviselő között. — A képviselőház feloszlata. — Téli választások. — Influenza a fővárosban. —

Azt bizonyosan tetszik tudni, hogy miről lehet szó most a fővárosban. Kombinálják egymást az események. A hét eseménye mindenesetre az Ugron-Fejérváry-féle párba. A dolog mindenesetre rendkívüli és nálunk annyira szokatlan, hogy nem lehet rajta eléggé esodálkozni. Törvényeink vannak a párba ellen, mely hivatalból üldözendő. Törvényeink öre a miniszter; már most ha miniszter tul teszi magát a törvény korlátain, akkor csodálkozhatunk-e azon, ha ez a párbaozási mánia afféle divatos betegséggé nőtte ki magát és senki sem respektálja a törvény kötelező erejét.

A párba okát képviselőházi öszeszó-lalkozás képezte. Fejérváry a katonai lapok ügyében tett interpellációra válaszolt s akkor Ugron a miniszter azon kijelentésére, hogy szükség esetén be is tiltja a lapot, azt kiáltotta közbe: „De akkor kidobjuk innen.” A miniszter válaszára: „Ezt a hősiességét ismerjük s azt valódi értékére tudja devalválni minden ember.” Ugron másnap azt a nyilatkozatot tette, hogy Fejérvárynak elegendő alkalmat nyújtott, hogy ezt a hősiességét kipróbálja. Erre Fejérváry gróf Keglevich István és gróf Károlyi Tibor által provokáltatta Ugront, ki szekundánsaiul gróf Bethlen Gábort és ifj. Abrányi Kornélt nevezte meg.

A segédek megállapították a becsület-sértés tényálladékát. A párba meg is történt a Ferencz József laktanya lovagló iskolájában. Először a felek pisztolyra mentek háromszori golyóváltással, miután azonban egyik sem talált, karddal folytatták a pár-

bajt egész a harc képtelenségig, mely közben mind a ketten megsebesültek. Ugront is Fejérváryt is számosan üdvözölték.

A képviselőház feloszlatajáról már egy ízben tettem jelentést. Akkoriban csak a legbeavatottabb köröknek volt némi homályos sejtelmük arról, hogy az országgyűlés még a mandátum lejártá előtt fel fog oszlattatni. Most már a lapok is szelvényben hosszabban publikálják a feloszlatast, mihelyt a napirendre kitűzött törvényjavaslatok tárgyalva lesznek. A miniszterelnök már be is jelentette a képviselőháznak a feloszlatast. A feloszlatast akképen fog történni, hogy január első felében berekesztik az ötödik ülésszakot s a király személyesen fogja felolvasni az országgyűlés mindkét házának tagjai előtt a budai királyi palotában a feloszlato trónbeszédet. Azután megejtenek az új választások, melyek — mint a lapok írják — január hó végén már megkezdődnek.

Szintén szokatlan körülmény az, hogy a választások télen fognak végbe menni. Mióta Mátyás királyt a Duna jegén királynak kiáltották ki, a történelem csak igen kevés példát tud arra nézve felhozni, hogy télen történtek volna választások, mikor a közlekedés nagy akadályokba ütközik s a nagyobb hideg miatt a gyengébb szervezettü ember utra sem mer kelni, mikor a szavazó polgár szivesebben ül otthon a boglyas kemence mellett, minthogy a szavazásra várva, a hidegben ácsorogjon. A onkívül sok hátránya van még a téli választásnak, melyet az idő világosan kimutat.

Mintha sejtették volna a pártok a feloszlatast, már jókorán hozzáfogtak a szervezkedéshez az egész országban.

Hazafelé mennek a hónapok a karácsonyi ünnepekre. A karácsonyi vakáció az idén ugyan későn kezdődött, de sietnek is kifelé azok, a kiknek már semmi keresni valójuk ide benn a fővárosban, mert egy régi rém kíséretet a fővárosban, az influenza. Eleinte az orvosok maguk sem hitték, hogy egy-egy paciensük influenzában szenved s a mikor már észrevették, akkor már tele volt vele az egész város. És daczára annak, hogy beállt a hideg, az influenza terjedését meg nem tudta gátolni. A kórházak tele vannak influenzás betegekkel, képviselők, hivatalnokok, tanárok és színházi tagok közül is sokan szenvednek benne, a kir. tábla pedig annyira beteg, hogy csak az elnök és egy tanácselnök működik, a többi az ágyat öri.

Általában ez a gonosz betegség, mely magában véve nem veszélyes, csak komoly utókövetkezményei azok, még mindig terjed és sem a város, sem a kormány intézkedéseket nem tett annak megállítására.

Itt a karácsony! Mire e sorok napvilágot látnak, már a haldokló év utolsó lépéseit számlálgatjuk, már csak az emléke él a multnak, a mult karácsonyának és ez is csak addig, míg a másikat nem várjuk. És így megy ez tovább, mint egy forgó kerék, melynek fel feltűnő piros pontjait lessük, várjuk, míg elmegy s visszatér. És így megy ez — ki tudja meddig!?

Fővárosi levelező.

a mosolygó asszonykát, a ki inkább pityereg már, mint mosolyog, ölebe kapja azt a gagyogó anyalkát, s zavartan, szégyenkezve mondogatja a karácsonyára tekintve:

— Szobbet nem tudtam . . . én szegény asszony vagyok . . . Oh fiaim!

S megered a könye . . .

Fazekas Dzsász.

Karácsony.

Zug a szél, csapkodja az Ablakot a tél viharja; Köröskörül vak sötétség, Süri homály száll a tájra.

S egyszerre az éjszakában Ragyó fényözön támad, Aranyos, szép sugarakkal Lepi el a sötét tájat.

A csillanó, tündöklő fény Im hozzánk is beleng szépen: A karácsony káprázata . . . Nézd csak, nézd kis feleségem!

De a mi legszebb sugár, Itt a fényben niúcsen mása: Tudod mi az? . . . Boldog arczod Kedves, vidám mosolygása!

Béni Gyula.

A boszorkány.

— Irta: Frankó István. —

Megerkezett az özvegy Tamás Andrásné által Fazekas János ellen, becsület-sértés vétsége miatt folyamatba tett fenytő per tárgyalásának nagy napja. — Özv. Tamás Andrásné a leányával jött el. Fazekas János is magával hozza fiát. A leány teljes viruló szépségében jelent meg, a fiu halvány arcczal, beesett szemekkel, melyekben egy elborult léleknek fénytelen tekintete honolt.

ban azt az asszonyt, a ki ily nagy boldogságot szétépett.

De választ most sem küldött.

Ezen időtől azonban egyetlen örömet fia leveleinek olvasgatásában kereste. Ezek adtak neki erőt, vigasztalást nagy bujában. Némelyiket már kívülről tudta, annyiszor olvasta őket.

Egy vasárnap délután gyászkeretü levél érkezett hozzá. Az az asszony irt neki. Elmondta a levélben, hogy ő már kora gyermekségében elveszté anyját, nem ismerte azt az örömet, mit az anyai szeretet melege ad; nem élvezte azt a gondosságot, mire csak az édes anya képes; egyedül atyja mellett nőtt fel, ki hivatalos gondjában nem ért rá vele foglalkozni. Szeretet nélkül való szomorú életet élt, mig mostani férjét meg nem ismeré. Férje oldalán a legnagyobb boldogság környezte, csak az bánította szívét, hogy férje anyját, kinek jó szíveről, áldott lelkéről annyi szépet hallott, nem ismerhette. „Egy áldatlan félreértés fordította el szívét tőlünk” mondá a férj elszomorodott arcczal, valahányszor erről jött szó. Ezzel kénytelen volt megelégedni. De most, midőn oly nagy csapás érte, hogy szeretett atyját kiszólitá az Ur az élők sorából, most nem tarthatja magát vissza, férje tudta nélkül küldi e levelet, melyben könyörög, hogy fájó szíve keservét enyhítse szeretetével; fogadja öt leányának; részesítse az anyai szeretet melegében öt, ki a távolból ismeretlenül is a legmélyebb tisztelet és szeretet érzelmeit táplálta iránta keblében. Mellékelve megküldte kis fiuk arczképét is, ki már másfél éves, egész ember.

Oly kedves, érzékeny hangú levél volt, hogy az öreg asszony leült az asztal-

hoz és irt egy hosszú levelet, melyben volt bocsánat, feledés, szeretet, boldogság, minden. Örült a szíve, hogy megszabadult rákényszerített terhétől s vidám örömmel árasztotta ki annyi időn át visszafojtott érzelmeit. Megirta, hogy jöjjenek el hozzá karácsonyra, hozzák el azt a buksi kis fiukat is.

Azután hozzálátott, hogy méltóképp fogadja kedves vendégeit. Elhatározta, hogy a kis fiut karácsonyfaival lepi meg. A készülődés láza szinte megifjította a szegény asszonyt. Dió, mogyoró, alma, cukorördög, viaszgyertya, szines papir, aranyfüst, repülő angyal a legnagyobb tarkaságban hevert szobája minden részén. Temérdek volt a dolga. A legnagyobb figyelemmel lehelgette az almákat, hogy jól betogja az arany, szorgalommal faragta a gyufa-szalakat a diókba; szines papirt vágott láncznak; gyertyákat kötözött s tudná az ég mi mindent nézni, hogy a kalács meg ne égjen . . .

Készen állt a karácsonyfa. A tiszta szobában volt felállitva az asztalon, közel a tükrökhöz, hogy annál fényesebb legyen. Az óra már a fél hetet is elütötte, a várt vendégek még se jönnek. Huszszor is kiszaladt az ajtóba. Mégse . . . mégse . . . No se baj, kiállítja a cselédet a kapuba, hogy azonnal jelentse ám, ha ideérnek, ő maga pedig meggyujtogatja a gyertyákat, hogy annál nagyobb legyen a meglepetés.

Hát egyszerre kitarul az ajtó, a szegény asszony ámul, nem jut szóhoz. Ez a fényes kalapu ur, ez a kedvesen mosolygó asszony, ez a gagyogó angyal . . . csak nem talán . . .

— Édes anyám! . . .

— S a szegény asszony odaborul annak a nagyurnak a keblére, csókolgatja azt

A tárgyaló bíró tudatta vádlottal az ellene emelt vád tartalmát; fölhivta azt az őszinte vallomás tételre s netáni védelmének előterjesztésére. Könybelábadtak Fazekas János szemei a bíró szavára; nehéz sohaj szakadt föl kebléből, a mint a beszédhez fogott.

„Tekintetes bíróság! Életemben soha nem volt kenyerem a hazugság, megmondottam az igazat mindig, még akkor is, ha embertársaim nehezeteleése volt is érte jutalmam, megmondom az igazságot tehat most is. — Igaz, beösmérem, hogy özvegy Tamás Andrásnéról, meg a leányáról, azt mondoitam, hogy azok boszorkányok, — mondoitam és azt most is ismétlem. — Láttam én azt már akkor, mikor azok a faluba költöztek, hogy nem járnak igaz uton, hogy azok a községben még sok szerencsétlenséget fognak okozni; láttam, hogy annak a leánynak nem jó a szeme, ugy villog az, mint a pokol tüze, még az ördögök tánczát is lehet benne látni.

Magammal hoztam, tekintetes bíró ur, a fiamat, ezt a szegény gyermeket, akit azok öltek meg. Megrontották az egészségét, összetörték a szívét, — elvették az esztét. — Nem volt engedelmesebb, jobb, szorgalmasabb legény a faluban nálánál; egyetlen büszkeségem, reménységem volt nekem, egyetlen öröme, boldogsága volt az édes anyjának — És mivé tették!

A Bodnár Józsi lakodalma előtt egy héttel vettem legelőször észre, hogy a fiam megváltozott, napról-napra jobban sápadt, mint a hold, napról-napra jobban fogyott, mint az árnyék. Már ekkor megigézték szegény fiut a boszorkányok. De ez talán még nem lett volna olyan nagy baj, ha aztán békét hagytak volna neki, lehet, hogy talán még kiheverte volna a bajt. Mondottam

adnak elő. A czimszerepet, — Az „árva“ — Váray Mariska adta, mely érzéssel és ügyességgel. Igen jó volt Babusik Margit a „Védő-angyal“ szerepében; Kern Emmike — a kedves kis Jézus — valóban egy iczipiczi kis leánykától csodálandó komolysággal adta rövid szerepét. Ezt követte a kilencz angyal kar egyenesen előadott párbeszéde és bezárta egy előkép „az angyalok királynéja.“ A díszes és nagyszámu közönség élénk tapsal adott kifejezést megelégedésének, mely ugy az ügyes szereplőknek, mint a fáradhatatlan növényeknek is szólt.

— **Hymen.** Kelemen István, nyitri mérnök, e hó 25-én váltott jegyet Léván, Pólya Olga kisasszonnyal, dr. Pólya József, megyei t. főorvos kedves leányával. — A legboldogabb megelégedés kísérje az új jegyeseket!

— **Közzgyűlés.** A lévai kaszinó dr. Brach Ferencz elnökle mellett ma egy hete tartotta meg az évi rendes közzgyűlést, a melyen kimerítően vázolta az egyesület körében felmerült eseményeket az évi jelentés, a melyet László, az egyesület igazgatója terjesztett be. A kaszinó tagjainak száma az év elején 130 volt; az év végén maradt 123. — Az évi bevétel 3398 frt 27 krt tett; a kiadás: 2758 frt 25 kr volt; a pénztári maradvány: 640 frt 2 kr. — A jövő évi költségvetést 3605 frt 11 kr bevétel és 3598 frt 4 kr kiadásban állapította meg a közzgyűlés. — A tisztújítás a következőleg lett megejtve: elnök: dr. Brach Ferencz; igazgató: Lakner László; aligazgató: Mezey Károly; jegyző: Jaross Ferencz; pénztárnok: Tibold József; gondnok: Novotny Imre; könyvtárnok: Kiss Gyula; ügyész: Dr. Kaszaniczky Kálmán. — Választmányi tagok: Báthly László, Batizy Gusztáv, Belesák László, Csekey Flóris, Gyenes József, Holló Sándor, Huberth Vilmos, Kondé János, Leidenfrost Tivadar, Mácsay Lukács, dr. Medveczky Károly, Medveczky Sándor, Ordódy Endre, dr. Pólya József, Schwarcz György, Szabó Lajos, Szakmáry Endre és Toóth Zsigmond. — Leltári és számvizsgáló bizottság: Bellan Adolf, dr. Klein Jakab és Merkader Alajos.

— **A körmöczbányai magyar egyesület** f. hó 19-én este 7 órakor szavaló s felolvasó estét tartott Lucz Józsa k. a. Mindszentinek „Az igaz gyermek“ című költeményét szavalta, Kende Ferencz all. főreáliskolai tanár „A közép iskolák egyesítéséről“ című értekezését olvasta fel, Paxner János Molnár Györgynek „Az író utolsó forintja“ című monologját adta elő, végül Versényi György dr., ismert nevű költőnek, „Nyári Lőrincz“ című költői elbeszélését olvasta fel. A válogatott közönség élénk tapsokkal jutalmazta a közreműködőket.

— **Hymen.** Fekete Adolf, a „Magyar Fém- és Gépipar“ című szaklap szerkesztője és kiadója, lapunknak fővárosi munkatársa, a kinek élvezetes cikkeivel és tárczáival már sokszor találkozott olvasó közönségünk a „Bars“ hasábjain, — e napokban váltott jegyet Linzben Kanturék Leontine kisasszonnyal. — Teljes megelégedést kívánunk az új jegyeseknek!

— **Az újbányai kaszinó egyet** folyó évi deczember 31-én saját helyiségében

tánczezel egybekötött dal- és zene-estélyt rendez, melynek tiszta jövedelme helyi jótékony célokra fordittatik. A műsorozat a következő: 1. „Insurgensek riadója“ férfi negyese, éneklő a dalárda. 2. „Loco“ monolog Pál Mózestől, előadja Orosz Pál ur. 3. „Vas Brillante“ S. Schulhofól, zongorán előadja Babzay Janka k. a. 4. „Itt vagyunk mi fiatal leányok“ Serly Lajostól női kettős, előadja: Bek Emilia, Maula Hermin és Margit, Postel Józsa, Ritzner Malvin k. a. 5. „Ouverture Parser Volfgangtól, vonós negyese. 6. Angyal és ördög Szász Károlytól, szavalja Babrovits Balázs Mariska urnő. 7. „Egyveleg“ hegedűn előadja Zimmer Antal ur. 8. „Pepitán“ humorisztikus dalocska, előadja a dalárda.

— **A korcsolyater** Léván karácsony első ünnepén nyitattott meg az uradalom tágas halastaván. Jegyek és tagsági díjak Kern testvérek üzletében válthatók és fizetendők. Személyjegy egész idejére 3 frt; deákjegy 2 frt; négy tagból álló családok minden egyes tagért külön 1 frtot fizetnek. Nem tagok belépti díja egyszeri korcsolyázásért 30 krt. Zene mellett 40 kr. — Ha kedvező az idő, minden vasárnap lesz zene, a mely alkalommal minden tag 10 krt fizet.

— **Felolvasási estély.** A lévai iparos olvasókör tegnap este tartotta első felolvasási estélyét, a mely igen szépen sikerült. Az estély méltóságára lapunk jövő számában még visszatérünk.

— **A trafikok munkaszünetje.** A trafikosoknak is lesz munkaszünetük s talán már január 1-től kezdve megkapják az engedélyt arra, hogy üzletüket szintén déli 12 órakor becsukhassák.

— **Kilépő városi képviselők.** Lapunk 47-ik számában közöltük ugyan már azon városi képviselők névsorát, a kik a folyó év végén kilépnek, de a választók tájékoztatása szempontjából jónak látjuk még egyszer közzétenni a névsort. Az első kerületben kilépnek: Mácsay Lukács, Szabó Lajos, Klein Ödön, dr. Medveczky Károly, Holló Sándor, Laki József, rendes, — Merkader Alajos, Czirik János és Komzisk Lajos, póttagok; — a második kerületben: Thuróczy Lőrincz, Richter Ferencz, Jaross Ferencz, Kónya József, Tuka József, Agárdy Miklós, Csekey Vilmos, rendes, — Novotny Károly, Takács István és Korpás János, póttagok; — a harmadik kerületben: Klincsek András, Missik Gyula, Váci János, Huberth Vilmos, Borecsányi Győző, Dohány István, Mosonyi Ferencz, rendes, — Horváth Zsigmond, Gál János és Váczy István, póttagok.

— **Felhívás.** Lapunk kiadóhivatala tisztelettel felhívja a lap azon előfizetőit, kik lapunk 51-ik számának birtokában vannak s azt nélkülözhetik, hogy ezen számot a kiadóhivatalnak — a nevezett szám értékének visszafizetése mellett — megküldeni sziveskedjenek.

— **Házeladás.** Léván a vármegye tulajdonát képező, báthi-utcai házat, a mely ezelőtt a szolgabírói hivatal helyiségeül szolgált, e hó 23-án árvereztette el a vármegye. A rossz karban álló, de szép telken épült

mekét, azzal együtt a tárgyaló teremből eltávozott.

Néhány héttel ezen tárgyalás után hivatalos kiküldetéséből utazott hazafelé a tárgyaló bíró. Barátságosan őszi délután volt; a lombjaiktól megfosztott fák ágait hideg szél ingatta. A komor időszíntle kedvetlenségében elgondolkozva tekintett a letarolt mezőkre s megdöbbenve vette észre azt a különös kinézésű embert, a ki a szántóföldeken keresztül, bánatos hangon dalolva, feléje tartott. Ruhája kopott volt és elrongyolódott, kalapját a szél lekapta valahol feje fölől, az őszi szél összekuszálta haját fedetlen fején, csizma nem fűdte lábait, melyeket megvérzett az útjába előrög és kő. A mint közelebb értnek ösmerős, tünt föl a bíró előtt annak arca; majd felismerte benne a szerencsétlen Fazekas Pistát, a ki folyton régi kedves nótáját dalolta.

Alsó-Gagyban a magas ég de fényes,
A Tamásné Klári lánya de kényes.

Tarló földeken, uttalan avaron keresztül futott a szerencsétlen, az őszi szél elkapta hangját, de még a távolból is hangzott az elhaló nóta:

Sattog rajta kék virágos szoknyája . . .
Term. ténék, szép szemének niucs párja.

Könyv tolt a bíró szemébe s önkénytelenül fölsóhajtott a szerencsétlen fiu után.

Könyörülj Isten, könyörülj meg rajta! . . .
És most kérdem a tisztelt közönségtől: nincsenek boszorkányok!?

(Vége.)

házat Steiner Henrik lévai lakos, kávésvette meg 5001 frton.

— **Az influenza** erősen grasszál ország-szerte, két éve, hogy megjelent a kellemetlen járvány s akkor sokan azt hitték, hogy ez a kör nem is létezik, csak a czimkóróság találta ki ez elnevezést a divatos betegség számára. Be van azonban bizonyítva, hogy ez a járvány a régebbi korban is meglátogatta az emberiséget. Ezt az elnevezést állítólag 1743-ban kapta. Az epidemia rendszeren Oroszországból jön, azért kapta a „muszka nátha“ mellék elnevezést is. Jelenleg egész Európában el van terjedve. Nálunk is lapang már, de még eddig nem öltött erősebb jellegét. Az idén azonban sokkal enyhébb alakban lépett fel, mint a múlt években. Ellenszerét még nem ismerik s azért terjedését nem lehet megakadályozni. Legújabbban egy angol orvos az influenza ellen azt ajánlja, hogy reggel két-három csepp tiszta karbolsavat és glicerin csepegtessünk zseb-kendőnkre s azt napközben többször szalgassuk. Nem éppen kellemes, de állítólag biztos szer.

— **RÖVID HIREK — A hercegprímás** Esztergomban egész váratlanul szándékozik megjelenni, valószínűleg január első felében, hogy minden ünnepő fogadtatást elkerüljön. — **A perzsa sah** Milán volt-király tábornoki ranggal a perzsa lovasság parancsnokává nevezte ki. Milán — hir szerint — már el is utazott Teheránba, hogy állomását elfoglalja. — **A tél** a milyen sokáig várattot magára, most hirtelen éppen oly nagy erővel köszöntött be. A Dunán már napok óta zajlik a jég. Liptóvármegyében pedig másfél méter magas hó borítja nemcsak a hegyeket, hanem az alantabb fekvő helyeket is. — **Párbaj.** Baró Fejerváry Géza, honvédelmi miniszter és Ugron Gábor személyes összeközlés miatt előbb pisztoly-, azután kardpárbajt vívtak. Az elsőnél kétszeri golyóváltás mellett mindkét fél sértetlen maradt, erre karddal folytatták a mérkőzést, a mely alkalommal mindkét fél kapott kisebb sérüléseket. — **Az állami tisztviselők** fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a kormány már az országgyűlés elé terjesztette. — **Magyarország kukoricatermése** 1891-ben egyes számítások szerint nagyobb volt, mint a múlt év-tized legnagyobb termései s körülbelül 42 millió hektoliterre becsülhető. — **Az országgyűlés** — hir szerint — már január elején fel fog oszlatni s az új választások előre láthatólag már január hó végén fogják kezdetüket venni. — **A hercegprímás** uradalmának új kormányzója Lóskay Jeremiás már átvette az ügyek vezetését; az eddigi uradalmi főigazgató, Matyasovszky, nyugalomba lépett.

APROSÁGOK.
— Rovatvezető Zuhany. —

Erős kritika. — Hallotta ön legközelebb N. zongoraművésznőt játszani? — Igen. — Beszélők, hogy igen ismerek művészt. — Az, csak hogy igen bibliaisan van iskolázva. — Hogyan? — Jobb keze soha sem tudja, mit a bal csinál.

Magam is. A tárgyalás napján felvezetik a vádlottat a tárgyalási terebbe. — Elnök ur, kérem a tárgyalást elhalasztani; az ügyvédek megbetegedtek, nem jöhet el védeni. — Hát hiszen magit tetten érék, mikor lopott; ugyan mivel tudná védeni az ügyvéd? — Én magam is kíváncsi vagyok reá!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.
Köszönet nyilvánítás.

I.
Forrón szeretett felejtethet férjem alhunytá alkalmából minden oldalról a legmelegebb részvétl nyilvánulásával találkoztam — Kimondhatatlanul jól estek nekem a rokonszenv és részvét emé közvetlen nyilatkozatai, úgy hogy csak szívem legbensőbb sugallatának adok kifejezést, midőn a lévai izr. hitközség elnökségének képviselő-testületének és vallásügyi bizottságának, a kereskedelmi esarnok választmányának, a Chevrakadisiának az izr. nőegylet választmányának, a Pocl-Zadek egyletnek, továbbá főt. Lieberman Jakab és főt. Schewel Mórrabbi uraknak, valamint mindazon jó barátoknak és ismerősöknek, a kik öszinte részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, úgy a magam, mint az egész gyászoló család nevében hálás köszönetet mondok.

Léván, 1891. decz. 24.

özv. Gutman Ignáczné.

II.
Kérem.

Alulírtak „a lévai iparos olvasókör“ választmányának megbízásából azon szives kérelemmel fordulunk városunk és a vidék jóságos és nemeslelkűségéről ismert közönségéhez, hogy most alakult körünket, a mely a kezdet nehézségeivel küzd, — könyvtárának megalapításában könyvek adományozásával segíteni kegyeskedjék.

Hálás köszönettel fogadunk s e lapok

utján nyugtázunk minden legkisebb ajánlót.

A kegyes adományokat a kör elnökségére kérjük ezimeztetni.

Léván, 1891. decz. hó 15-én.

ifj. Bartos István, Rácz János,
jegyző. elnök.
Medzichradzky János,
könyvtárnok.

III.

A „Stefánia-árva-ház“ részére az őszi gyűjtés alkalmával adakoztak: Madarász István babot, Dohány Jónás babot, Guittner Károly 8 krt, Szabó Dániel kukoricát, Tolnai Lajos babot, Hasznos András babot, Tolnay András 10 krt, Mézáros Józsefné babot, Szikszai István krumpelit, Tót Jánosné ifj. kukoricát, Dóka Károlyné babot, Pólya Péterné babot Sellinger 10 krt Bírő József babot, Riedl N. 90 krt, Szumrák Alajos krumpelit, Tóth Sándor krumpelit, Kresko Ferencz 30 krt, Kálnai Isvan babot és krumpelit, Fonfeder Samu 20 krt, özv. Boronkay Antónia 1 frt, özv. Bartók Károlyné 1 frt, Becsei Antalné 1 frt, Frankóné 1 frt, Sepák 10 krt, N. N. 30 krt, Fekete Jánosné 10 krt, Fromberger 10 krt, Jancsovits István. 20 krt. (Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

52 drb. Jó Szív sorsjegy és 156 drb. értéke sebb könyv soroltatik ki évenként a „Budapest“ humorisztikus mellékletjének, az „Uj-Budapest“-nek a talánymegfejtői között. Ingyen ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest“ nagy képes naptárát. Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest“ kis képes naptár. Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a „BUDAPEST“ ezúttal 34,000 példányban megjelenő képes politikai napilap, mely immár XVI-ik évfolyamat futja, a mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy három rovácsos-gépen nyomják. A „Budapest“ e szokatlan elterjedését egyrészt határozott nemzetis független irányának és kitünő tudósításának, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A „Budapest“, nem csinálván két-kulacos plititák, mint az mai napság már nemcsak a közéletben, de a líra-rodalomában is szokásos, — nyitlan és kitartóan — a personális unió alapján, Magyarország teljes állami függetlensége és önállósága mellett küzd. S e törekvésében politikai közéletünknek, az orsz. függetlenség és 48-as pártunk számosságának támogatja, kikől ismételten hozott már a „BUDAPEST“ nagyérdemű közleményeket, s kiknek ígérgeti bírja a szerkesztőség, hogy a laposzemleleg továbbra is támogatni fogják. De a „BUDAPEST“ nyitlan bevallott politikai irányának szilárd és következetes magatartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói egy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 357 rendes levelezője van a „BUDAPEST“-nek, Emellett állandó tudósítók tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinban, Konstanzban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zagrábban és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek legtöbbször napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a „BUDAPEST“. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által szközli. A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „BUDAPEST“. Tárcza-rovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is, hogy a közel-múltban irodalmunk majd mindegyik jelese felkereste dolgozataival a „BUDAPEST“-t. Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a „BUDAPEST“; arra törekedvén, hogy ne csak érdekcsizók, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek. Folyvast két regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőinek anyaga megengedi, három regényt is hoz. Ezeket kivül „Uj-BUDAPEST“ cím alatt, vasárnaponként humorisztikus két melléklet csatolatik a főlaphoz egészen ingyen. E humorisztikus melléklet kiigazazza a politikai és társadalmi élet ferdeségeit, hoz józsi adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között ujtört kezdve hetenkint egy-egy „Jószív“ sorsjegyet, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e lap „Kis Gazda“ rovata ugy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közzgyűlés — a többi lapoktól elbéröleg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megértessék, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a „Budapest“ — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házi barátja legyen. Előfizetési árak vidékre: Egy évre 12 frt, fél évre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt. Mutatvány-számokkal bárkinek ingyen szolgál a „BUDAPEST“-kiadóhivatal, IV. k., Sarkantus utca 3. sz. a.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 9 frt 60 kr, 10 frt 20 kr. Kétszoros 9 frt — kr. 9 frt 50 kr. Rozs 9 frt. 80 kr. 10 frt — kr. Arpa 6 frt. 7 frt — kr. Kukoricza 5 frt 30 kr 5 frt 50 kr. Bab 5 frt 80 kr. 6 frt — kr. Zab 5 frt 50 kr 6 frt — kr. Lencse 6 frt 50 kr. 7 frt — kr. Köles 4 frt 80 kr. 5 frt — kr.

Nyiltér.

Egész seym virágos Foulard-t 1 frt 20 krtól 4 frt 65 kr per méter (körülbelül 450 különböző minta) vég és darab-számra portó és vánmentesen házhoz szállít Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállító) selyemgyári raktára Zürichben. Mintakkal forduló postával szolgál. Levelekre Svajczba 10 kr. bélyeg ragasztandó.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a rakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóvezető ad, ki levelelbeli tudakozódásra postabélyeg beküldés mellett azonnal választ.

3-2 **KERT ELADÁS.** 207.
A Zöldkert-utcában levő Gyárfás-féle kert szabadkézből eladó. Vevőknek bővebb felvilágosítással szolgál a kert jelenlegi tulajdonosa.

Magas jutalékot fix fizetést előleget

adok mindenkinek, a ki sorsjegyek és sorsjegykönyveknek részletfizetés mellett árusításával foglalkozni 167 kiván. 10-8
Fuchs H. váltóháza
Budapest, Deák-Ferencz utca 12.

112/1891. sz.

Árverési hirdetményi

Alulírott kiküldött végreh. az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verebelyi tekintetes kir. járásbíróóság 1891. évi 432 számú végzésével Érsekújvári takarékpénztár felperes részére **Melisek János és neje Kovtyalik Katalin** alperesek ellen 800 ft tőke, ennek 1887. év január hó 1-ső napjától számítható 8% kamatai, és eddig összesen 75 ft 72 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 307 ft-ra becsült 2 db ökr, szekér, eke, disznó, borjú, disznóól 1/2 rész pajtából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek 2547/891 sz. bekielégítést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Rendvén leendő eszközökre 1891. év decz. hó 29. napjának d. n. 2

órája határidőül kitétik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverés a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Ez árveréshez a venni szándékozó, a kitért időben a községi bíró házához elvártnak.

Együttal közzé tétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon vagy elsőbbségi igényt tartanak igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentsek, — mert különben a végreh. törv. 96. §-a köpesében egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Verebelyen, 1891. decz. hó 15. napján.

Patay Sándor,
kir. bíróági végrehajtó.

Előfizetési felhívás!

Alulírt cég tisztelettel felhívja a t. cz. hírlapolvasó közönséget, hogy az új negyedév beálltával hírlapjaira általa előfizetni sziveskedjék. Megrendelések eszközölhetők bárhol hirdetett vagy megjelent **szak-, napi-, hetilapokra, folyóiratokra, humorisztikus** és képes szépirodalmi lapokra stb. az **eredeti előfizetési** áron, azon kedvezményvel, hogy utalványportó nem számítatik és netán előforduló reklamációk **azonnal**, díjtalanul elintéztetnek.

Ujévi ajándékok.

Nagy választék diszes levélpapírok dobozokban, fali-, napi-, tárcza naptárak, album, emlék és imák képeskönyvek, — mindennemű írószerek jutányos áron kaphatók.

Nyitrai és Társa.

Óvatik a t. cz. közönség a csalódástól.

Az engedélyezett főraktár
a dr. Jaeger G. tanár személyes jóvá-
lása mellett készített eredeti

normál-alsóruháknak

BENGER W. Fiai egyedül engedélyezett gyárából kizárólagosan bírja

JAEGER tanár társulata,
tulajdonos: JORDAN KAROLY.

Budapest, IV., Váci-utca 30. szám.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

3-3

189.

BOR-KIVONAT.

Kitűnő egészséges bornak azonnali előállításához, a mely a természetes bortól meg is különböztethető ajánlom, ezen **jónak bizonyult** különlegességet.
2 kilo ára (100 liternek megfelelő mennyiség) 5 ft 50 kr. Utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb eredményért és egészséges készítményért kezeséget vállalom.

Szesz megtakarítás

érhető el felülmúlhatlan, pálinkának való erősítő esszenciámmal.
Az italoknak kellemes, zamatos ízt kölcsönöz. Csakis nálam kapható. Ára használati utasítással együtt: 3 ft 50 kr. per kilo (600-1000 literhez.)
E különlegességeken kívül, ajánlok mindennemű esszenciát rum, cognac és finom likörök gyártásához kitűnő minőségben.
160 Utasítások ingyen mellékeltek 50-10
Árjegyzékek bérmentesen küldetnek.

Pollak Károly Fülöp

esszencia-különlegességek-gyára Prága.
Szolid képviselők kerestetnek.

Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradai Antal.** Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Ármin.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja“ című dívat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1 ft 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írónők támogatják: **Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalnady Győző, Mikszáth Kálmán, Komocsy József, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Raditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos stb.; Beniczki-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kulifay-Beniczky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike stb.**

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden változatát felöleli, képei a jelen eseményeit s a leg híresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő dívat-melléklete a legújabb dívatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyok valóságos szellemi titkára, a menyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőit.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szőrejtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezélszerűbben levelezőúton — hozzáférnek.

A ki az egész évre szóló hat forintnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre be-
küldi, annak 4 regényt; a ki 3 ft előfizetési összeget 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld annak két regényt; és a ki csak 1 ft 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 20 szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 ft 80 kr., 1/4 évre 9 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(39)52-29